

Overweging Allerheiligen en Allerzielen 2024

Zondag 3 november 2024.

Je moet van God houden met heel je hart, met heel je ziel en heel je verstand en van de mensen om je heen evenveel als van jezelf’.

Het wordt ons zomaar gezegd vandaag als we hen gedenken die gestorven zijn. Regelmatig kom je in gesprekken met mensen die iemand verloren hebben tegen dat ze zeggen ‘hoe kan God dat toestaan? Waarom moest zij of hij ziek worden? Waarom moet ik ziek zijn? Wat is dat nu voor een God?

Dan kun je wel komen met maar dat is niet Gods schuld. God is liefde en wil dat wij mensen leven maar we leven niet eeuwig. En ja, de een sterft vroeg en de ander leeft langer. De een wordt goed oud de ander komen met de oplopende leeftijd ook de gebreken. Op zo’n een antwoord zit niemand te wachten. Daar kun je ook niet zoveel mee.

Een verlieservaring of verlieservaringen maken we allemaal mee. Dat kan van alles zijn: een verbroken relatie, een baan verlies, het niet halen van je diploma, vriendschappen die eindigen en natuurlijk het verlies van een dierbare.

En elke verlieservaring brengt rouw met zijn mee. Hartepijn die je kan verlammen, die je leven stil zet, die maakt dat je ’s-Morgens geen zin hebt om op te staan. Eten dat niet meer smaakt. Lichtstralen om je heen die je niet meer ziet.

Rouw en rouwen om verlieservaring is niets abnormaals maar hoort gewoon bij elke ervaring van verlies en daar staat ook geen tijd voor. Waar de een na een tijdje weer door kan met zijn leven, duurt het bij een ander weken, maanden ja zelfs jaren en gaat het nooit over.

En het wordt zo makkelijk gezegd: ‘je moet het een plekje geven’.

Persoonlijk vind ik dat een beetje wat ongelukkige uitdrukking. 'Een plekje geven heeft zoiets van 'oké, ik zet het daar neer, zoals een tafel of kast, en dan is het goed'.

Zelf zeg ik altijd verliesverwerking houdt in dat je met dat verlies in je rugzakje verder kunt. Het verlies gaat nooit weg want wat je verloren hebt komt niet terug, zeker niet als het een dierbare is die overleden is. De kunst is om met dat verlies in je rugzakje weer stapje voor stapje op een andere manier die ander meedragend, de draad van het leven weer op te pakken. Het is niet loslaten maar op een andere manier vasthouden.

Onlangs bij een bijeenkomst van geestelijk verzorgers vertelde iemand die haar man verloren had dat toen de geestelijk verzorger die haar begeleidde aangaf dat de pijn wel minder zou worden met de tijd, dat ze dat helemaal niet wilde. Ze wilde juist die pijn blijven voelen omdat ze zich anders schuldig voelde t.o.v. haar man en de mooi lange jaren die ze hadden gehad. Die pijn deed haar juist goed.

Zoveel mensen, zoveel verschillende manieren van rouwen, van omgaan met verlieservaringen.

En zo kom ik bij dat tweede deel van wat Jezus vandaag zegt: hou van de andere evenveel als van jezelf. Zeker daar waar je een dierbare verliest is er niets zo fijn dat je mensen hebt die om je heen zijn. Die jou meehelpen het verlies te dragen, helpen dragen niet wegnemen of overnemen want dan ontken je de rouw van de ander.

En vooral niet komen met oplossingen, goede raadgevingen of zeggen van het gaat wel over. Nee, gewoon het er zijn voor de ander, de ander aanhoren, haar of zijn verhaal laten doen want dat biedt en geeft ruimte aan die ander. Ook als geestelijk verzorger, als pastores kunnen wij het verlies niet oplossen of te niet doen. Maar wel luisteren naar het verhaal en soms een andere beeld daar tegenover zetten waardoor je de maalstroom aan gedachten

soms een beetje op een andere manier kunt belichten waardoor de ander ook op een andere manier naar haar of zijn rouw kan kijken. Soms bestaat ons werk er ook uit gewoon aanwezig te zijn zoals ook de buurvrouw of buurman, een vriendin of vriend dat doet.

En dan weer terug naar houden van God. En weet dat geldt niet voor een ieder en het werkt niet bij een ieder, dat voel je wel aan. Daar waar mensen het geloof in die goede God verloren zijn maar het wel teruggeven dat het gesprek haar of hem zo goed gedaan heeft, durf ik wel eens te zeggen dat dat ook iets is van die God. Dat hij die ondanks dat je het misschien NU niet gelooft, bekommerd om je is en dat de aanwezigheid van lieve mensen om je heen je ook mag zien als een godsgeschenk omdat God alleen maar werkt in en door mensen. Soms zijn mensen misschien wat onbeholpen in situaties van rouw, voelen zich een beetje onthand of zeggen misschien domme dingen maar weet wel dat ze het goed bedoelen en dat hun betrokkenheid komt uit een goed hart.

Rouw is iets dat we allemaal meemaken, de hulp van een medemens naast je, hoe onbeholpen dan ook, kan je kracht en steun geven en soms ervaar je iets dat je niet kunt plaatsen, misschien is dat dan die God die ons draagt: soms onmerkbaar, maar wel voelbaar binnen in. Soms door die onbeholpen ander.

Mag ons allen dat gegeven zijn in situaties van rouw en verlies.